

Curriculum vitae Europass

Informații personale

Nume / Prenume

Adresa instituțională

Telefon

E-mail (uri)

Naționalitatea

Data nașterii

CÂRJĂ ION

Str. M. Kogălniceanu, nr. 1, Cluj-Napoca, Romania

0264 405 300

ion.carja@ubbcluj.ro, ioncarja@yahoo.it

Română

15 septembrie 1971

Experiența profesională

Perioada

Funcția sau postul ocupat

Numele și adresa angajatorului

2013-prezent

Conferențiar universitar doctor

Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie, str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, Cluj-Napoca, cod 400084

Principalele activități și responsabilități

- Activitate didactică și de cercetare
- Tutore, specializarea Arhivistică
- Președinte al Comisiei de admitere la masteratul *Istoria și socioantropologia epocii moderne*
- Președinte al Comisiilor de licență la specializările: Istorie modernă, Arhivistică, Etnologie
- Director al Școlii doctorale „Studii de Populație și Istoria Minorităților” (din 2016)

Perioada 2005-2013
Funcția sau postul ocupat **Lector universitar**
Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie, str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, Cluj-Napoca, cod 400084

Activități și responsabilități

- Activitate didactică și de cercetare
- Tutore, specializarea Arhivistică
- Secretar Catedră
- Secretar Admitere
- Responsabil Program de Reconversie Profesională Istorie (PIR)

Perioada 2000-2005
Funcția sau postul ocupat **Asistent universitar**
Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie, str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, Cluj-Napoca, cod 400084

Activități și responsabilități

- Activitate didactică și de cercetare
- Secretar Catedră, gestionar

Perioada 1998-2000
Funcția sau postul ocupat **Preparator universitar**
Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie, str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, Cluj-Napoca, cod 400084

Activități și responsabilități

- Activitate didactică și de cercetare
- Secretar Catedră, gestionar

Perioada 1995-1998
Funcția sau postul ocupat **Muzeograf**
Numele și adresa angajatorului Muzeul Etnografic al Transilvaniei, str. Memorandumului, nr. 21, Cluj-Napoca
Activități și responsabilități Ghidaj, activitate de cercetare, inventarierea colecțiilor

Educație și formare

Perioada 2016
Calificarea / diploma obținută Abilitat în domeniul de doctorat Istorie

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Universitatea Babeș-Bolyai
Perioada	2006
Calificarea / diploma obținută	Doctor în Istorie cu teza <i>Biserica și societate în Transilvania în perioada păstoririi mitropolitului Ioan Vancea (1869-1892)</i> , conducător științific: prof. dr. Nicolae Bocșan
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	
Perioada	2002-2004
Calificarea / diploma obținută	Bursier „Vasile Pârvan”
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Accademia di Romania in Roma
Perioada	Ianuarie-iulie 1999
Calificarea / diploma obținută	Bursier „Erasmus”
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	INALCO Paris
Perioada	1995-1996
Calificarea / diploma obținută	Master în Istorie Modernă Comparată
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie
Perioada	1990-1995
Calificarea / diploma obținută	Licență în Istorie
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie
Perioada	1986-1990
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Liceul Industrial Câmpeni, jud. Alba

Aptitudini și competențe personale

Limba maternă Română

Limba(i) străină(e)

Autoevaluare

Nivel european (*)

Italiană

Franceză

Engleză

Înțelegere				Vorbire				Scriere	
Ascultare		Citire		Participare la conversație		Discurs oral		Exprimare scrisă	
C2	Utilizator experimentat	C2	Utilizator experimentat	C2	Utilizator experimentat	C2	Utilizator experimentat	C2	Utilizator experimentat
C2	Utilizator experimentat	C2	Utilizator experimentat	B1	Utilizator independent	B1	Utilizator Independent	B1	Utilizator Independent
B2	Utilizator independent	B2	Utilizator independent	B2	Utilizator elementar	B2	Utilizator elementar	B2	Utilizator elementar

(*) Nivelul cadrului european comun de referință pentru limbi

Competențe și cunoștințe de utilizare a
calculatorului

Microsoft Office, Internet Explorer

10.03.2026

LUCRĂRI PUBLICATE

A. Cărți

1. *Istoria României în texte. De la origini până în zilele noastre*, coordonator: prof. univ.dr. Bogdan Murgescu, Editura Corint, București, 2001, 411 p. (co-autor)
2. *Biserica Română Unită la Conciliul Ecumenic Vatican I(1869-1870)* (în colaborare cu Nicolae Bocșan), Presa Universitară Clujeană, 2001, 695 p.
3. *I Romeni e la Santa Sede. Miscellanea di studi di storia ecclesiastica* (coordonator), Editura Scriptorium, Bucarest-Roma, 2004.
4. *Biserică și societate în Transilvania în perioada păstoririi mitropolitului Ioan Vancea (1869-1892)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007, 406 p.
5. *Episcopul Ioan Szabó și Sfântul Scaun. Corespondență (1874-1910)* (în colaborare cu Daniel Sularea), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007, 355 p.
6. Ioan Vancea, *Corespondență cu Sfântul Scaun (1865-1890)* (în colaborare cu Daniel Sularea), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007, 281 p.
7. *Biserică, societate, identitate. In honorem Nicolae Bocșan*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007, 920 p (coordonator, în colaborare cu Rudolf Graf, Sorin Mitu, Ana Victoria Sima).
8. *Memoriile unui ierarh uitat: Victor Mihályi de Apșa (1841-1918)* (în colaborare cu Nicolae Bocșan, Luminița Wallner-Bărbulescu), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009, 360 p.
9. *Identități profesionale în Europa Central-Orientală (secolele XVII-XXI). Lucrările colocviului internațional din 14-17 noiembrie 2007, Cluj-Napoca* (în colaborare cu Nicolae Bocșan, Ana Victoria Sima), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009, 617 pag.
10. Ioan Vancea, *Restituiri*, vol. I (în colaborare cu Vasile Rus și Alexander Baumgarten), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009, 300 p.
11. *Un italian la București: Luigi Cazzavillan (1852-1903)*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa, Cluj-Napoca, Romania, Vicenza, Italia, 2011, 240 pag. (în colaborare cu Ioan-Aurel Pop).
12. *Unità nazionale e modernità nel Risorgimento italiano e romeno. Atti del convegno internazionale in occasione dei 150 anni dell'Unità d'Italia*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2011, 200 pag. (coordonator).
13. *Identitate și alteritate 5. Studii de istorie politică și culturală*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2011, 360 pag. (coordonator, în colaborare cu Constantin Bărbulescu, Ioana Bonda, Cecilia Cârja, Ana Victoria Sima).
14. *Specific românesc și confluențe central-europene. Profesorului Teodor Pavel la împlinirea vârstei de 70 de ani*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2012, 380 pag. (coordonator, în colaborare cu Ana Sima, Marin Balog).
15. *Un italiano a Bucarest: Luigi Cazzavillan (1852-1903)*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2011 / Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa-Vicenza, Casa Editrice Viella, Roma, 2012, 246 pag. (în colaborare cu Ioan-Aurel Pop).
16. Ioan Boroș, *Memorialistica*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012, 385 p. (în colab. cu Valeriu Leu, Nicolae Bocșan, Costin Feneșan, Cristian Sabău)
17. *Die Rumänische Unierte Kirche am Ersten Vatikanischen Konzil*, Peter Lang Verlag, Frankfurt am Main, 2013, 247 pag. (în colab. cu Nicolae Bocșan).
18. *Imperi e nazioni nell'Europa centro-orientale alla vigilia della Prima Guerra Mondiale. Atti del Convegno internazionale, Cluj-Napoca, 21 febbraio 2014*, Istituto per la storia del Risorgimento italiano/Biblioteca Scientifica/Collana „Prospettive/Perspectives”, vol. V, Argonaut, Roma/Cluj-Napoca, 2016, XVIII+244 pag., ISBN 978-973-109-671-1, ISBN-978-88-85183-43-8 (coordonator).
19. *Un ardelean în Marele Război: Albert Porkoláb (1880-1920)*, Editura Argonaut&Editura Mega, Cluj-Napoca, 2016, colecția: „1914-1918: Memoria imaginilor”, ISBN 978-973-109-697-1, ISBN 978-606-543-786-9 (editor, în colaborare cu: Lucian Vaida, Loránd L. Mádly, Dan Prahase).
20. *De la „amurgul imperiilor” la România Mare. Români din Austro-Ungaria în Primul Război Mondial-documente vizuale-*, editori: Ion Cârja, Benkő József, Maria Alexandra Pantea, Iulia Boțoghină, Editura Argonaut, colecția: „1914-1918: Memoria imaginilor”, Cluj-Napoca, 2018, 204 pagini.
21. *Lucrările conferinței internaționale online „ROMANIA-ITALIA-EUROPA. Evoluții istorice-Dinamici culturale-Relații internaționale”, 16-18 septembrie 2020*, Volum-Supliment nr. 2/2020, la „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu din Cluj-Napoca”, Series Historica, LIX, 720 pagini (editor, în colaborare cu: Teodor Ioan Hodor și Adrian Corpădean).

22. *Proiecte și destine românești în amurg de imperii: Legiunea Română din Italia (documente vizuale)/Progetti e destini romeni al tramonto degli imperi: la Legione Romana d'Italia (documenti visuali)*, editori: Ion Cârja, Ioana Rustoiu, Smaranda Cutean, Zoran Marcov, Editura Argonaut/colecția: „1914-1918: Memoria imaginilor”, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2021, 115 pagini.

23. *Lucrările conferinței internaționale IDENTITATE ȘI DIVERSITATE ÎN EUROPA. ISTORIE, SOCIETATE, RELAȚII INTERNAȚIONALE, Oradea, 22-27 martie 2022*, coordonatori: Ion Cârja, Adrian Gabriel Corpădean, Teodor-Ioan Hodor, editori: Călin-Ciprian Bogdan, Claudia Anamaria Iov, Marius Lazăr, Ileana Nicoleta Sălcudean, Tudor-Alexandru Sălăgean, Volum-Supliment nr. 1/2022, la „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu din Cluj-Napoca”, Series Historica, LXI, 2022, 747 pagini.

24) *Națiuni, nationalism și perspective interetnice în Transilvania. In honorem Sorin Mitu la 60 de ani*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2025, 882 pagini (coordonator, în colaborare cu: C-tin Bărbulescu, Marius Eppel, Andrea Fehér, Vlad Popovici, Ana Victoria Sima, Lucian Turcu), ISBN: ISBN 978-606-020-919-5.

25) *From the Great War towards the Great Union. Iuliu Hossu's activity as a military priest.*

Documents, edited by Ion Cârja & Gabriel Hoza, Editura Viața Creștină & Editura Mega, Cluj-Napoca, 2025, 194 pagini, ISBN Viața Creștină: 978-973-674-240-8, ISBN Mega: 978-606-020-940-9.

26) *Iuliu Hossu-preot militar și episcop al Marii Uniri. Contribuții documentare*, ediție, studiu introductiv și note: Ion Cârja & Gabriel Hoza, Editura Viața Creștină & Editura Mega, 2025, 211 pagini, ISBN Viața Creștină: 978-973-674-248-4, ISBN Mega: 978-606-020-952-2.

27) *Din memorialistica românilor ardeleni în secolul al XIX-lea. Petru Mureșanu Șireganul și „Cărarea vieții” lui*, ediție, studiu introductiv și note: Cecilia Cârja și Ion Cârja, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2025, ISBN 978-630-372-034-0.

B. Studii, articole, eseuri

1) *Aspecte privind mentalitatea moșilor la 1848*, în “Studia U.B.B. Historia”, nr. 1-2, 1995, pp. 139 – 148.

2) *Avram Iancu și “bunul împărat” în sensibilitatea colectivă românească la 1848*, în *Buletinul cercurilor științifice studentești*, II, coordonator Stelian Obiziuc, Alba Iulia, 1996, pp. 203 – 210.

3) *Petiționarism și alteritate în mișcarea națională a românilor din Transilvania (1849 – 1851)*, în vol. *Identitate și alteritate. Studii de imagologie*, I, coordonatori: Nicolae Bocșan, Valeriu Leu, Reșița, 1996, pp. 89 - 95

4) *Ipostaze ale imaginii “celuilalt” în timpul revoluției de la 1848 din Transilvania*, în vol. *Viață privată, mentalități colective și imaginar social în Transilvania*, coordonatori: Sorin Mitu, Florin Gogâltan, Cluj-Napoca – Oradea, 1997, pp. 249 – 260.

5) *Despre semnificația identității naționale la 1848. Cazul românilor maramureșeni*, în vol. *Lucrările celui de al doilea simpozion “Maramureș –vatră de istorie milenară”*, Cluj-Napoca, 1997, pp. 142 – 146.

6) *Românii ardeleni și puterea imperială vieneză în perioada 1849-1851. Considerații privind ideologia mișcării petiționare românești*, în vol. *Identitate și alteritate. Studii de imagologie*, II, coordonatori: Nicolae Bocșan, Sorin Mitu, Toader Nicoară, Cluj-Napoca, 1998, pp. 249 – 256.

7) *Moșii și mediul forestier în perioada interbelică*, în “Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei”, Cluj-Napoca, 1998, pp. 323 – 335.

8) *Sacru și profanul în sensibilitatea colectivă românească la 1848 – 1849*, în vol. *Revoluția de la 1848 în Europa Centrală. Perspectiva istorică și istoriografică*, coordonatori: Camil Mureșanu, Nicolae Bocșan, Ioan Bolovan, Presa Universitară Clujeană, 2000, p: 427-434.

9) *Les Roumains de Transylvanie et l'Empire des Habsbourg dans la période 1848 – 1851 - entre réalité et imaginaire*, în vol. *Studii de Istoria Transilvaniei*, IV, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2000, coordonatori: Ionuț Costea, Valentin Orga, p. 231-244.

10) *Ierarhi greco-catolici români la Conciliul Ecumenic Vatican I (1869-1870)* (co-autor), în vol. *Istoria – ca experiență intelectuală*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2001.

11) *Episcopatul greco-catolic român și infailibilitatea papei la Conciliul Ecumenic Vatican I (1869-1870)* (co-autor), în vol. „300 de ani de la Unirea Bisericii Românești din Transilvania cu Biserica Romei”, coordonatori: Gheorghe Gorun, Ovidiu Horea Pop, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000.

12) *Imaginea Conciliului Ecumenic Vatican I în presa românească din Transilvania (1869-1870)* (co-autor), în „Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane Târgu- Mureș”, 2001, p. 290-324.

13) *Bisericile catolice de rit oriental și Biserica Română Unită la Conciliul Ecumenic Vatican I (1869-1870). Repere ale identității spirituale și ecleziastice* (co-autor), în vol. *Identitate și alteritate 3 – studii de istorie politică și culturală* (co-autor), coordonatori: Nicolae Bocșan, Sorin Mitu, Toader Nicoară, Presa Universitară Clujeană, 2002, pp. 85-103.

14) *Participarea Episcopatului Român Unit și a Episcopatului Romano-Catolic Maghiar la Conciliul Ecumenic Vatican I (1869-1870)* (co-autor), în vol. *Omagiu prof. univ. dr. Magyari András Emlékkönyv*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002, pp. 69-79.

15) *Elites and Masses in the Collective social Imaginary of the 1848 Revolution from Transylvania*, în “Transilvanian Review”, XI, no. 4, 2002, pp. 34 – 50.

16) *La Santa Sede e l'identità nazionale romena nel contesto della fondazione del Vescovado di Hajdudorogh (1912)*, în “Anuarul Institutului Italo-Român de Studii Istorice / Annuario dell'Istituto Italo-Romeno di Studi Storici”, I, Cluj-Napoca, 2004, p. 152-161.

17) *La “congrua” del clero nell'Impero austro-ungarico e l'identità confessionale dei romeni greco-cattolici alla fine dell'Ottocento: una testimonianza inedita dagli archivi pontifici*, in “Annuario”, anno 5 (2003), editato presso l'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia, a cura di: Șerban Marin, Rudolf Dinu, Ion Bulei, Cristian Luca, pp. 330-339.

18) *La partecipazione del vescovato greco-cattolico romeno al Concilio Ecumenico Vaticano I° 1869-1870* (co-autor), în *L'Italia e l'Europa Centro-Orientale attraverso i secoli. Miscellanea di studi di storia politico-diplomatica, economica e culturale*, a cura di Cristian Luca, Gianluca Masi, Andrea Piccardi, Editura Istros a Muzeului Brăilei, Brăila-Venezia, 2004, pp. 405- 427.

19) *Biserică și Stat în Regatul României la începutul secolului XX. Contribuții documentare*, în „Arhiva Istorică a României”, publicație a Centrului de editare a izvoarelor istorice din cadrul Facultății de Istorie a Universității București, serie nouă, vol I (2004), nr. 1, Editura Scriptorium, 2004, pp. 186-209.

20) *L'Arciduca Francesco Ferdinando e i romeni greco-cattolici nel contesto della creazione della diocesi di Hajdudorogh (1912)*, în “Quaderni della Casa Romena di Venezia”, no. 3/2004, pp. 341-352.

↔ publicat și în limba română, după cum urmează: *Arhiducele Franz Ferdinand și românii greco-catolici în contextul înființării episcopiei de Hajdudorogh (1912)*, în vol. *Călători români în Occident (sec. XVII-XX)*, coordonatori: Nicolae Bocșan, Ioan Bolovan, Institutul Cultural Român, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2004, pp. 87-99 (apărut în 2005).

21) *Aspecte privind organizarea și funcționarea școlilor confesionale din Arhidieceza Blajului în primii ani de păstorire a mitropolitului Ioan Vancea de Buteasa (1869-1873)*, în „Arhiva Someșană”, I, seria a III-a, pp. 271 – 287.

22) *Românii între Unirea cu Roma și „Autonomia Catolică” din Ungaria. Un memorial al lui Augustin Bunea din anul 1906*, în „Arhiva Someșană”, II, 2003, seria a III-a, pp. 217 – 230.

23) *Aspecte privind relațiile Bisericii Române Unite cu Autonomia Catolică maghiară la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX*, în „Arhiva Someșană”, III, 2004, pp. 227-238 (apărut în 2005).

24) *Ceremonialul și simbolistica puterii în Austro-Ungaria: cazul încoronărilor regale*, in “Caiete de Antropologie Istorică”, anul IV, 2005, nr. 1 (7), ianuarie-iunie, pp. 193-216.

25) *A la recherche de l'identité. L'Église gréco-catholique roumaine au premier Concile de Vatican (1869-1870)*, în “Nouvelles Études d'Histoire”, XI, publiées à l'occasion du XX-e Congrès International des Sciences Historiques, Sydney 2005, Editura Academiei Române, 2005, pp. 191-205 (co-autor).

26) *Biserica Unită, dreptul matrimonial și modernitatea în Transilvania (a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX). Schiță pentru o posibilă analiză de caz: căsătoriile mixte* (coautor), în volumul *Căsătorii mixte în Transilvania. Secolul al XIX-lea și începutul secolului XX*, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2005, coordonatori: Corneliu Pădurean Ioan Bolovan, pp. 35-54 (în colaborare, apărut în 2006).

27) *La congrua del clero e l'autonomia cattolica d'Ungheria alla fine del XIX°*. *Contributi documentari*, in “Anuarul Institutului Italo-Român de Studii Istorice”, II, Cluj-Napoca, Roma, 2005 (apărut în 2006), pp. 23-37.

28) *Enia dhe besimi i rumunëve të Danubit të jugut në gjysmën e dytë të '800. Misioni greko-katolik i Vidinit*, in „Hylli i dritës”, Tirana (Albania), XXVI, 2006, nr. 2 (249), pp. 175-188.

29) *Progetti istituzionali e strategie politico-ecclesiastiche nella Chiesa greco-cattolica romena (seconda metà dell'Ottocento-inizio Novecento)*, in „Anuarul Institutului Italo-Român de Studii Istorice/Annuario dell'Istituto Italo-Romeno di Studi Storici”, III, 2006, pp. 161-186.

30) *Il vescovato greco-cattolico romeno e l'autonomia cattolica d'Ungheria alla fine del XIX secolo. Contributi documentari*, în „Ephemeris Dacoromana. Annuario dell'Accademia di Romania”, serie nuova, XII, 2004 (apărut în 2007), fascicolo II, p. 95-119.

31) *Între ecleziastic și național: românii uniți și autonomia catolică din Ungaria (sfârșitul secolului XIX-începutul secolului XX)*, in Sorin Mitu, Rudolf Gräf, Ana Sima, Ion Cârja (coord.), *Biserică, societate, identitate. In honorem Nicolae Bocșan*, Presa Universitară Clujeană, 2007 pp. 183-190 (coautor).

32) *Biserica Română Unită și dezbaterile asupra legislației matrimoniale în Austro-Ungaria (a doua jumătate a secolului al XIX-lea)*, in *Om și societate. Studii de istoria populației României (sec. XVII-XXI)*, coord. Sorina Paula Bolovan, Ioan Bolovan, Corneliu Padurean, Cluj-Napoca, 2007, pp. 147-158 (coautor).

33) *Aspecte ale imaginii ortodocșilor la greco-catolicii din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, in „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia”, vol. 51, nr. 2/2006, pp. 75-96.

↔ publicat în limba engleză: *Aspects of the image of the Orthodox with the Greek-Catholics in the second half of the 19th century*, in “Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia”, IX, 2007, pp. 247-254.

34) *L'immagine dell'Imperatore Carlo I (IV) presso i romeni della Transilvania*, in Andreas Gottsmann (coord.), *Karl I. (IV.), Der Erste Weltkrieg und das Ende der Donaumonarchie*, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 2007, pp. 231-246.

↔ publicat în limba engleză: *L'image de l'empereur Charles Ier (IV) d'Autriche-Hongrie parmi les Roumains de Transylvanie (1916-1918)*, in „Transylvanian Review”, XVI, 2007, no. 1, pp. 113-129.

↔ publicat în limba română: *Imaginea împăratului Carol I (IV) al Austro-Ungariei printre românii din Transilvania (1916-1918)*, în *Călător prin istorie. Omagiu Profesorului Liviu Maior la împlinirea vârstei de 70 de ani*, coord. Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Academia Română-Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2010, pp. 517-530.

35) *Modele constituționale în Biserica Greco-Catolică din Transilvania (a doua jumătate a secolului al XIX-lea)*, in Nicolae Bocșan, Ana Victoria Sima, Ion Cârja (coord.), *Identități confesionale în Europa Central-Orientală (secolele XVII-XXI). Lucrările colocviului internațional din 14-17 noiembrie 2007, Cluj-Napoca*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009, pp. 393-404 (în colaborare cu Nicolae Bocșan, Ana Victoria Sima).

36) *L'immagine dell'Italia e degli italiani nei diari greco-cattolici della seconda metà dell'Ottocento*, in Giordano Altarozzi, Gheorghe Măndrescu, Daniel Pommier Vincelli (coord.), *L'immagine riflessa. Romeni in Italia e italiani in Romania (Atti del convegno italo-romeno di Foligno, 22-25 febbraio 2007)*, Edizioni Nuova Cultura, Roma, 2008, pp. 57-69.

37) *Școlile confesionale din Transilvania secolului XIX în preocupările istoriografiei românești: considerații generale*, in Gabriel Moisa (coord.), *Studii de istoriografie românească*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2008, pp. 29-42.

38) *L'épiscopat gréco-catholique roumain au premier Concile de Vatican (1869-1870)*, in Mihai Frățilă (coord.), *Vivere il regno di Dio al servizio degli altri: miscellanea in onore del P. Olivier Raquez OSB*, Galaxia Gutenberg/Lipa Edizioni, Târgu-Lăpuș/Roma, 2008, pp. 41-64 (co-autor).

39) *Organizarea instituției mitropolitane în Biserica greco-catolică românească în perioada lui Ioan Vancea de Buteasa (1869-1892)*, in „Acta Musei Napocensis”, 45-46, *Historica*, II/2008-2009, Cluj-Napoca, 2009, pp. 91-100.

40) *Un jurnal al mitropolitului Victor Mihályi de Apșa din perioada 1893-1906*, în „Patrimonium Apulense”, IX/2009, coord. Matei Drîmbărean, pp. 427-437.

41) *Episcopatul român unit și autonomia catolică maghiară la sfârșitul Primului Război Mondial*, în Nicolae Edroiu (coord.), *Studii istorice privind relațiile româno-maghiare*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2010, pp. 254-262;

↔ publicat în limba engleză: „Revista Arhivelor”, 2008, LXXXV, nr. 2, pp.140-147(vezi și: <http://www.arhivelenationale.ro/index.php?lan=0&page=146>)

42) *Per una storia delle élites ecclesiastiche romene nella Transilvania dell'Ottocento. Alcune considerazioni*, in Rita Tolomeo (a cura di), *Vecchie e nuove élites nell'area danubiano-balcanica del XIX secolo*, Rubbettino Editore, Soveria Mannelli, 2011, pp. 51-72.

43) *Ecclesiastical Elites and Structures. The Organisation and Functioning of the Metropolitan Institution in the Romanian Greek-Catholic Church under the Pastorate of Metropolitan Ioan Vancea (1869-1892)*, in Ioana Bonda, Cecilia Cârja, Ana Victoria Sima (coord.), *Aspects of Confessional Diversity within the Romanian Space*, in „Transylvanian Review”, vol. XIX, Supplement No. 3, 2010, pp. 159-173.

44) *Identità confessionale-identità nazionale. Le élites della Chiesa greco-cattolica romana e l'Autonomia cattolica dell'Ungheria nel periodo del dualismo (1867-1918)*, nel volume: Andrea Ciampani, Rita Tolomeo (edited by), *National Identities and Transnational European Elites*, Rubbettino, Soveria Manelli, 2015, pp. 121-138 (în colaborare cu Cecilia Cârja).

↔ publicat în limba engleză: *Confessional Identity-National Identity. The Elites of the Romanian Greek-Catholic Church and the Catholic Autonomy from Hungary during the Period of Dualism (1867-1918)*, in „Transylvanian Review”, vol. XIX, Supplement No. 5:2, 2010, pp. 89-104.

↔ publicat în limba română: *Identitate confesională-identitate națională. Elitele Bisericii greco-catolice române și Autonomia Catolică din Ungaria în perioada dualismului (1867-1918)*, in „Anuarul Institutului de Studii Italo-Român”/„Annuario dell'Istituto di Studi Italo-Romeno”, VII, 2010, pp. 83-97.

45) *Élite e nazione. L'episcopato greco-cattolico romano e il tardo Risorgimento*, in vol. Francesco Guida (coord.), *Italia e Romania verso l'unità nazionale. Convegno di studi in occasione del 150° anniversario dell'unità d'Italia (16-17 Giugno 2011)* Università di Bucarest, București, Humanitas, 2011, pp. 91-107.

↔ publicat în limba română: *Elită și națiune. Episcopatul greco-catolic român și unificarea Italiei*, in Iosif Marin Balog, Ana Victoria Sima, Ion Cârja (coord.), *Specific românesc și confluențe central-europene. Profesorului Teodor Pavel la împlinirea vârstei de 70 de ani*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2012, pp. 217-228.

46) *A Greek-catholic missionary south of the river Danube: Samuil Draxin*, in „Revue Roumaine d'Histoire”, XLIX, 2010, nr. 1-2, pp. 37-58 (în colab. cu Nicolae Bocșan).

↔ publicat în limba română: *Un misionar controversat: Samuil Draxin*, in Institutul de Cultură al Românilor din Voievodina/Anuar 2010, Zrenianin, ICRV, 2011, pp. 125-147 (în colaborare cu N. Bocșan).

47) *Etnie și confesiune la românii sud-dunăreni în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Misiunea greco-catolică de la Vidin*, în *Studii și cercetări. Actele Simpozionului „Banatul – trecut istoric și cultural”*, Zrenianin-Novı Sad, Editura ICRV, 2010, pp.41-68. (în colaborare cu Mirela Popa-Andrei).

48) *„Craiuul” și împăratul. Imaginea lui Avram Iancu și a împăratului de la Viena în mentalitatea colectivă a românilor la 1848*, în *„Historia”*, XI, 2011, nr. 113, mai, pp. 19-24.

49) *On the Eastern Identity of the Romanian Greek-Catholic Church in the Second Half of the Nineteenth Century*, in *„Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series Historia”*, Volume 57, Number 2, Decembrie 2012, pp. 39-53. (în colaborare cu Cecilia Cârja).

↔ publicat în limba română: *Despre identitatea răsăriteană a Bisericii greco-catolice române în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, în *„Banatica”*, 2012, pp. 229-242 (în colaborare cu Cecilia Cârja).

50) *Românii în anul 1918. Gânduri la o aniversare (Satu-Mare, 1 decembrie 2012)*, în *„Eroii Neamului”*, anul V, 2013, nr. 1(14), martie, pp. 15-18.

51) *Ecclesiastical Realities from the Banat reflected in the Journal of canon Ioan Boroș from the Diocese of Lugoj*, in *„Transylvanian Review”*, vol. XXII, Supplement No. 2, 2013, pp. 186-193 (în colab. cu Nicolae Bocșan).

↔ publicat în limba română: *Realități eclesiastice bănățene reflectate în jurnalul canonicului Ioan Boroș de la Episcopia Lugojului*, in Constantin Bușe, Ionel Cârdea (ed.), *Studii de istorie*, II, Brăila, Muzeul Brăilei, Editura Istros, 2013, pp. 355-364 (în colab. cu Nicolae Bocșan).

52) *O identitate românească de frontieră: canonicul Ioan Boroș de la episcopia greco-catolică de Lugoj (1850-1937)*, in *„Simpozion. Comunicările celui de al XXII-lea simpozion al cercetătorilor români din Ungaria (Giula, 24-25 noiembrie 2012)”*, Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria, Giula, 2013, pp. 26-39 (în colab. cu Nicolae Bocșan).

53) *Of the symbolism of national identity. The flags of Cluj at the end of World Warr (1918)*, in *„Acta Musei Napocensis”*, 49, 2012, pp. 297-306.

54) *Între istoriografie și politică. Receptarea lui Avram Iancu după 1989*, in Vasile Dobrescu, Cornel Sigmirean, Corina Teodor (coord.), *In memoriam Grigore Ploeșteanu. Studii și evocări*, București, Editura Academiei Române, 2014, pp. 523-530; publicat și in: *„Eroii Neamului”* (Satu Mare), serie nouă, anul V, 2013, nr. 3 (16), septembrie, pp. 31-33 (partea I) / nr. 4 (17), decembrie, pp. 36-37 (partea a II-a); *„Acta Musei Napocensis. Historica”*, 50/II, 2013, pp. 283-290 (în limba engleză).

55) *Faith and Charity. Aspects Concerning the Material Situation of the Higher Greek-Catholic Clergy in the Second Half of the Nineteenth Century and the Early Twentieth Century*, in Daniel Dumitran, Valer Moga (eds.), *Economy and Society and Central and Eastern Europe. Territory, population, consumption. Papers of the International Conference held in Alba Iulia, April 25th-27th, 2013*, Wien, Berlin, LIT VERLAG, 2013, pp. 181-192.

↔ publicat în limba română: *Credință și caritate. Aspecte privind starea materială a clerului superior greco-catolic în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul secolului XX*, in Cornel Sigmirean, Corina Teodor (coord.), *In honorem Vasile Dobrescu. Societate și cultură în epoca modernă*, Sibiu, Editura „ASTRA Museum”, 2013, pp. 75-88.

56) *L'unificazione dell'Italia nella percezione della storiografia romana del XX secolo. Alcune considerazioni*, in: Andrea Ciampani (a cura di), *L'unità d'Italia in Europa*, Roma, Istituto per la Storia del Risorgimento Italiano/Biblioteca Scientifica, collana „Prospettive”/„Perspectives”, vol. III, 2013, pp. 101-112.

↔ publicat în limba română: Antonio Faur, Radu Românașu (coord.), *Perseverență și devoțiune în căutarea adevărului istoric. Omagiu profesorului și istoricului Viorel Faur la împlinirea vârstei de 75 de ani*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2016, pp. 715-729.

57) *Școală și societate în Maramureș la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX. Contribuții documentare*, in Florin Dobrei, Vasile Vlad (coord.), *Libertate și constrângere religioasă-repere istorico-teologice. Simpozion internațional, Deva, 17-18 octombrie 2013*, Editura Reîntregirea a Arhiepiscopiei Alba Iuliei, Alba Iulia, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2014, pp. 239-257 (în colab. cu Flaviu Vida). O versiune ușor diferită a acestui text a apărut în vol. Gabriel-Viorel Gârdan, Cosmin Cosmuța (editori), *Teologie și istorie. In honorem pr. prof. univ. dr. Alexandru Moraru*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2014, pp. 169-178.

58) *Contribuții la memorialistica greco-catolică. Însemnările lui Tit Bud – vicar foraneu al Maramureșului (1887-1917)*, in Varga Attila, Iosif Marin Balog (coord.), *Diversitate culturală, realități politice și multiconfesionalism în Transilvania și Banat (Sec. XVIII-XX)*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2014, pp. 89-108 (în colaborare cu Ana Victoria Sima și Flaviu Vida)

59) *Catholicism și modernitate-câteva considerații*, in Daniela Deteșan, Mirela Popa-Andrei, Mádly Loránd (coord.), *Fascinația trecutului. Omagiu istoricului Simion Retegan la împlinirea vârstei de 75 de ani. Cercetătorului științific gr. I dr. Dumitru Suciul la împlinirea vârstei de 70 de ani*, Editura Mega, Editura Argonaut, 2014, pp. 314-327.

60) *Luigi Cazzavillan-una biografia italo-romena (1852-1903)*, in *„Rassegna Storica del Risorgimento”*, anno XCIX, supplemento al fascicolo III/2012, pp. 97-108 (în colaborare cu Ioan-Aurel Pop).

- 61) *Din istoria elitelor române greco-catolice în secolul al XIX-lea: canonicul Augustin Lauran (1844-1912)*, in: „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Graeco-Catolica Varadiensis”, 2, 2012, pp. 159-174; Manuela Dobre, Rudolf Dinu, Ecaterina Lung (editori), *Orient și Occident. Studii în memoria prof. Gheorghe Zbucă, Editura Universității din București, București, 2018, pp. 299-310.*
- 62) *Studiu introductiv* la volumul: Macedon Pop, *Vicarii născuți*, ediție adnotată și adăugită de Nestor Șimon, editori: Adrian Onofreiu, Lucian Vaida, Editura Mega Cluj-Napoca, 2014, pp. 7-31.
- 63) *A Frenchman Wandering through the Banat. The Border Regiment from Caransebeș in Marshal Marmont's Travel Accounts (1834)*, in „Transylvanian Review”, vol. XXIII, Supplement No. 2, 2014 (*Looking towards the Center. Society and history in Europe*), pp. pp. 71-79.
- 64) *Iuliu Hossu (1885-1870)*, in Gheorghe Sbârna (coord.), *Mari personalități politice și culturale în Senatul României*, Editura Discobolul, București, 2014, pp. 235-242.
- 65) *Ortodossia, Cattolicesimo ed identità europea tra i romeni transilvani nel XIX secolo. Appunti per una ricerca*, in vol. Ioan-Aurel Pop, Ovidiu Ghitta, Ioan Bolovan, Ana Victoria Sima (a cura di), *Dal cuore dell'Europa. Omaggio al professor Cesare Alzati per il compimento dei 70 anni*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015, pp. 296-308 (în colaborare cu Cecilia Cârja).
↔ publicat în limba română in: „Revista istorică”, tom XXVI, 2015, nr. 3-4, pp. 385-396.
- 66) *Un papă în vremuri de război. Reacții românești la alegerea lui Benedict al XV-lea (1914-1922)*, in Ioan Bolovan, Gheorghe Cojocaru, Oana Mihaela Tămaș (coord.), *Primul Război Mondial. Perspectivă istorică și istoriografică*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015, pp. 187-197 (în colaborare cu Ioan-Marius Bucur).
- 67) *L'atteggiamento della Chiesa greco-cattolica romana nei confronti dell'incoronazione dei Re Ferdinand e Maria ad Alba Iulia nel 1922*, in „Anuarul Institutului de Studii Italo-Român”, XII, 2015, pp. 65-92 (în colab. Cu Petre Magdău și Lucian Turcu).
↔ publicat în lb. română în *Annales Universitatis Apulensis. Series Historica*, 17/I, 2013, pp. 119-155.
- 68) *Intrarea Italiei în Marele Război (1915). Atitudini și percepții ale românilor transilvăneni*, în: Angela Rus, Ottmar Trașcă, Virgiliu Țărău (coord.), *Transilvania în modernitatea românească. De la mișcarea națională, la autodeterminare și integrare. In honorem Gheorghe Iancu*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2015, pp. 208-217;
↔ publicat în lb. italiană, după cum urmează: „Quaderni Vergeriani. Annuario dell'Associazione Culturale Italoungherese del Friuli Venezia Giulia «Pier Paolo Vergerio»”, an. XI, 2015, nr. 11, pp. 59-68;
„Ephemeris Dacoromana”, XVIII, 2016, pp. 39-48.
- 69) *Combattendo lontano dalle loro terre. I romeni nell'esercito austro-ungarico sul fronte italiano (1915-1918)*, in Gizella Nemeth, Adriano Papo (coord.), *L'inferno del Carso. Guerra, memoria, letteratura*, Luglio Editore, Domio (Trieste-IT), 2015, pp. 158-167.
- 70) *Între împărat și națiune. Români și italieni sub flamură habsburgică în anii Marelui Război*, in Iosif Marin Balog, Ioan Lumperdean, Loránd Mádly, Dumitru Țeicu (coord.), *Multiculturalism, identitate și diversitate. Perspective istorice. In honorem prof. univ. dr. Rudolf Gräf la împlinirea vârstei de 60 de ani*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2015, pp. 425-444.
- 71) *Români în armata austro-ungară 1914-1918: contribuții ale istoriografiei românești postcomuniste*, în „Eroii Neamului”, anul VII, 2016, nr. 3(28), septembrie, pp. 8-16; în „Analele Aradului”, II, 2016, nr. 2, pp. 123-138.
- 72) *„L'ultimo imperatore”. Carlo I (IV), i romeni della Transilvania e la Prima Guerra Mondiale (1916-1918)*, in vol. Andrea Ciampani e Piotr Salwa (a cura di), *La Grande Guerra e la Polonia in Europa. Atti del convegno, Roma 12-13 novembre 2015*, editor: Accademia Polacca delle Scienze Biblioteca e Centro di Studi a Roma, seria Conferenze, n. 134, Roma, 2016, ISSN: 0239-8605, ISBN: 978-83-63305-30-7, pp. 105-124.
online: http://www.roma.pan.pl/images/files/conferenze/134_Grande_Guerra_testo_ebook.pdf.
- 73) *The history of the Greek-Catholic Church as reflected in the post 1989 Romanian historiography. Some considerations*, in „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Historia”, vol. 61, nr. 2, 2016, pp. 157-176 (în colaborare cu Cecilia Cârja, tipărit în februarie 2017), online: <http://studia.ubbcluj.ro/download/pdf/1067.pdf>.
- 74) *Between history and historiography: Romanians from the Austro-Hungarian Army serving on the front during the Great War*, in vol. Andrea Ciampani e Romano Ugolini (a cura di), *La Grande Guerra. Un impegno europeo di ricerca e riflessione. Atti del convegno internazionale, Roma, Vittoriano, 9-11 novembre 2015*, Istituto per la Storia del Risorgimento Italiano, /Collana „Prospettive/Perspectives”, vol. VI, Editrice Rubbettino, Soveria Mannelli, 2018, ISBN 978-88-498-5652-1, pp. 18-217.
↔ publicat în limba română, după cum urmează: *Români în armata austro-ungară 1914-1918. Considerații istoriografice*, în vol. Valentin Orga, Ottmar Trașcă, Liviu Țărău, Virgiliu Țărău (editori), *Din modernitate în contemporaneitate. Studii istorice dedicate lui George Cipăianu la împlinirea vârstei de 75 de ani*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2017, pp. 196-230.

75) *The Dilemmas of Cohabitation: The Orthodox and the Greek Catholic Communities in Transylvania in the Second Half of the 19th and Early 20th Century*, in vol. Mihai I. Spariosu (ed.), *Intercultural Conflict and Harmony in the Central European Borderlands*, V&R unipress GmbH, Göttingen, 2017, pp. 163-173.

↔ publicat în limba română, după cum urmează: *Dilemele conviețuirii. Ortodocși și greco-catolici în Transilvania (a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX)*, in: Mihai Spăriosu, Vasile Boari (coord.), *Armonie și conflict intercultural în Transilvania și Banat. Perspective cultural-istorice 1650-1950*, Iași, Institutul European, 2014, pp. 361-371.

76) *The Backstage of a Failed Ecclesiastical Project: the Appointment of a Romanian Cardinal in the Second Half of the Nineteenth Century*, in vol. François Jankowiak, Laura Pettinaroli (ed.), *Les cardinaux entre cour et curie. Une élite romaine (1775-2015)*, Collection de l'Ecole Française de Rome, 530, Roma, 2017, pp. 33-46.

77) Colaborator la volumul: *Victor Rusu (1872-1918). Destinul unui ofițer uitat-reconstituire pe baza documentelor adunate de Vasile Scurtu*, editor: Adrian Onofreiu, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2017, 247 pag. (am realizat: studiul introductiv pp. 7-32, nota asupra ediției pp. 33-34, indice de nume, pp. 213-247).

78) *Din armata austro-ungară în România Mare. Destinul unui ofițer uitat: Albert Porkoláb (1880-1920)*, în vol. *Modernizare economică, socială și spirituală în Europa Est-Centrală. In honorem Prof. Univ. Dr. Csucsuj István*, coordonatori: Lönhárt Tamás, Nagy Róbert Miklós, Hunyadi Attila-Gabór, Argonaut, Cluj-Napoca, 2017, pp. 130-149.

79) Colaborator la volumul: *În căutarea țărâmului promis. Italienii din România*, coord. Bokor Zsuzsa, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Colecția „Minorități”, Cluj-Napoca, 2017 (am scris *Considerațiile introductive*, pp. 8-12, și am făcut o revizie științifică a conținutului).

80) *Două biserici, o singură națiune. Considerații privind biconfesionalismul românilor din Imperiul Habsburgic/Austro-Ungaria, secolele XVIII-XX*, în vol. Alin Albu, Valer Moga, Adrian Nicolae Petcu, Dragoș Ursu (editori), *Centenarul unirii românilor și Europa de azi. Religie și geopolitică*, vol. I, Presa Universitară Clujeană, Reîntregirea, Cluj-Napoca, Alba-Iulia, 2018, pp. 175-192 (în colaborare cu Cecilia Cârja).

81) „Averea” unui ofițer ardelean din anii Marelui Război-năsăudeanul Albert Porkoláb, in „Arhiva Someșană”, XVI-XVII, 2017-2018, pp. 165-178 (în colaborare cu Dan Lucian Vaida și Dan Prahase).

82) *Românii și Sfântul Scaun-perspective istoriografice post-comuniste. Câteva considerații*, in vol. Ioan Aurel Pop, Ioan Bolovan, Mihaela Bedecan (coord.), *Nicolae Bocșan. Istoria sub semnul Generozității și Umanității*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2018, pp. 371-389 (în colaborare cu Cecilia Cârja).

83) *Abandonând „uniforma străină”. Români ardeleni și bănățeni la despărțirea de imperiu (1914-1918)*, în vol. Liviu Boar, Ioan Bolovan, Laura Stanciu (coord.), *Școală, Biserică, Stat și Națiune în istoria României. Omagiu profesorului Cornel Sigmirean la împlinirea vârstei de 65 de ani*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2021, pp. 319-329 (în colaborare cu Cecilia Cârja).

84) *Progetti ecclesiastici – progetti nazionali. Alcune considerazioni sui rapporti dei romeni con la Santa Sede nei secoli XIX-XX*, in vol. Raluca Tomi, Mara Chirișescu (editori), *Ștefan Delureanu, un mazzinian român. Articole, evocări, restituiri*, Editura Pavesiana, București, 2018, pp. 81-91.

↔ publicat în limba română, după cum urmează: *Proiecte ecleziastice – proiecte naționale. Unele considerații privind relațiile românilor cu Sfântul Scaun în secolele XIX-XX*, in „Apulum”, 55, 2018, pp. 227-239.

85) *Opțiuni și dileme în vremuri de război. Emil Rebreanu la despărțirea de „bunul împărat”*, in vol. Ioan Lăpușneanu, *Emil Rebreanu, eroul de la Ghimeș-Făget*, ediția a doua, îngrijită de Ioan Pinteș, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2018, pp. 5-28.

86) *Le migrazioni qualificate dal punto di vista di un paese di partenza: il caso Romania*, in Benedetto Coccia e Antonio Ricci (a cura di), *L'Europa dei talenti. Migrazioni qualificate dentro e fuori l'Unione Europea*, Istituto di Studi Politici “S. Pio V” e IDOS, Roma, 2019, pp. 124-132.

87) *The Romanians in Transylvania and the Poles in Galicia during the Great War. Between dynastic loyalty and national identity (a comparative approach)*, in Dan Berindei, Andrei Pippidi, Ioan Bolovan (eds.), *Romanians and Poles on move from 1848 to 1944*, Romanian Academy/Center for Transylvanian Studies, Cluj-University Press, Cluj-Napoca, 2019, pp. 87-96.

↔ publicat în limba română, în vol: Gabriel-Virgil Rusu, Radu Gavrilă (coord.), *Istorie și economie la confluența Someșurilor-SATM 2022-Lucrările Școlii Academice „Dr. Teodor Mihali-Bancherul”-SATM, 2022*, ediție revăzută și adăugită, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, Editura ASTRA-Dej, Dej, 2022, pp. 57-70.

88) *Românii din Austro-Ungaria în anii „Marele Război”. Perspectiva surselor vizuale*, in vol. Victor Spinei, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor (coordonatori), *Istoriile ale Marelui Război și ale Marii Uniri de la 1918. Volum al Congresului Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august-1 septembrie 2018*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2019, pp. 403-416.

↔ publicat în limba engleză: *Romanians in Austria-Hungary in the Years of “the Great War”. The Perspective of Visual Sources*, in „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia”, vol. 66, number 1, June 2021, pp. 171-186.

- 89) *Legiunea Română din Italia în anii Marelui Război – între istorie și istoriografie*, în *Anuarul Institutului de Studii Italo-Român*, XV, 2018, pp. 47-60 (publicat în format e-book, iulie 2020, vezi: <http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/2666.pdf>).
- 90) *Întâlnirile mele cu Ioan-Aurel Pop*, în „Contemporanul. Ideea europeană”, anul XXXI, 2020, nr. 1 (814), ianuarie, pp. 16-17.
- 91) *Tratatul de la Trianon-prevederi și consecințe*, în „Făclia”, anul XXXI, 2020, nr. 8958, joi, 4 iunie, p. 5.
- 92) *La începuturile unei diaspore uitate: italienii din Transilvania. Considerații istoriografice*, în „Acta Musei Apulensis. Apulum”, 57, 2020, nr. 1 (Historia & Patrimonium), pp. 337-354.
↔ publicat în limba italiană, în „Progressus”, X, 2023, nr. 2, pp. 83-100. ISSN 2532-7186.
- 93) *Clerul local greco-catolic din Arhidioceseza Blajului în a doua jumătate a secolului al XIX-lea: trasee formative și coordonate ale carierei ecleziastice*, în „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu din Cluj-Napoca”, Series Historica, LIX, 2020, pp. 193-217 (în colab. cu Cecilia Cârja).
↔ publicat în limba engleză, după cum urmează: *The Local Greek-Catholic Clergy in the Archdiocese of Blaj in the Second Half of the Nineteenth Century: Educational Paths and Ecclesiastical Career Coordinates*, în vol. Marius Eppel (ed.), *Connecting Faiths and Nationalities. A Social History of the Clerical Profession in Transylvania (1848-1918)*, Peter Lang, Berlin, 2021, pp. 11-48 (în colab. cu Cecilia Cârja).
- 94) *Identità ecclesiastiche a confronto. La Chiesa Greco-Cattolica Romana al Concilio Vaticano I*, în Martin Baumeister, Andrea Ciampani, Francois Jankowiak, Roberto Regoli (a cura di), *Il Concilio Vaticano I e la modernità*, Editrice Pontificia Università Gregoriana, Roma, 2020, pp. 415-432.
- 95) „Și de ne veți uita!” *O mărturie inedită de pe frontul italian al Marelui Război: Memoriile lui Ion Leuco*, în Eva Mârza, Karol Holly, Radu Mârza (coord.), *Anul 1918-anul speranței. Lucrările celei de a XIII-a reuniuni a Comisiei de istorie româno-slovace, Alba-Iulia, 15-18 octombrie 2018*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020, pp. 26-41.
- 96) *Ortodocși și greco-catolici în Banat (a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX). Perspectiva lui Ioan Boroș*, în „Analele Banatului, S.N., Arheologie-Istorie”, XXIX, 2021, pp. 225-231, ISSN 1221-678X.
- 97) „Venirea vlădicului”. *Despre vizitele canonice ale arhieriei greco-catolice din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX. Câteva considerații*, în + Claudiu, Episcop de Cluj-Gherla, Ioan-Aurel Pop, Ovidiu Ghitta, Lucian Turcu, Marius Cîmpean (editori), *Lumină din lumină. În memoria episcopului Florentin Crihălmeanu*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2022, pp. 231-242 (în colaborare cu Cecilia Cârja).
- 98) *Esuli politici ed emigrazioni degli intellettuali romeni in Italia nel secondo dopoguerra. Alcune considerazioni/Exilații politici și emigrări ale intelectualilor români în Italia după cel de Al Doilea Război Mondial. Unele considerații*, în vol. *Radici a metà. Trent'anni di immigrazione romana in Italia/Rădăcini la jumătate. Treizeci de ani de imigrație românească în Italia*, a cura di/coord. Miruna Căjvăneanu, Benedetto Coccia e Antonio Ricci, editat de Istituto di Studi Politici „S. Pio V” și Centro Studi e Ricerche IDOS, Roma, 2022, pp. 177-182, 177-182.
- 99) *Vasile Lucaciu și Legiunea română din Italia*, în Claudiu Porumbăceanu (coord.), *Dr. Vasile Lucaciu. Pro sancta unione romanorum*, Editura Argonaut, Editura Mega, 2022, pp. 98-113 (în colaborare cu Cecilia Cârja).
- 100) *Între Decalogul creștin și drepturile omului. Perspectiva lui Jean-Marie Lustiger (1926-2007)*, în vol. Ionuț Costea, Radu Mârza, Valentin Orga (coord.), *Pasiune și rigoare. Noi tentații istoriografice. Omagiu profesorului Ovidiu Ghitta*, Argonaut&Mega, 2022, pp. 462-475 (în colaborare cu Cecilia Cârja).
- 101) *The Daily Bread in Times of War. Food on the Transylvanian Home Front (1914-1918)*, în vol. Ana Victoria Sima (ed.), *Fighting Hardship, Keeping Hope. The Transylvanian Home Front During the Great War*, Peter Lang GmbH, Berlin, 2022, pp. 23-50 (în colaborare cu Cecilia Cârja).
- 102) *Al Professor Francesco Guida, con riverenza*, în vol. Alberto Basciani, Antonio D'Alessandri (a cura di), *Attraverso l'altra Europa. Studi e testimonianze in omaggio a Francesco Guida*, Morlacchi Editore UP, Perugia, 2022, pp. 417-422 (în colaborare cu Ioan Bolovan, Ana Victoria Sima, Mirela Popa-Andrei).
- 103) *Biserică și naționalism între Orient și Occident. Câteva considerații*, în Cristinel Ioja, Florin Dobrei, Nicolae M. Tang (coord.), *Istorie, cultură și spiritualitate în secolele XIX-XX. Academia Română și teologia arădeană*, Editura Presa Universitară Clujeană, Editura Universității „Aurel Vlaicu” Arad, Cluj-Napoca, Arad, 2023, pp. 83-95 (în colaborare cu Cecilia Cârja).
- 104) *Un student român la Viena în a doua jumătate a secolului al XIX-lea: Ioan Boroș*, în Cristinel Ioja, Daniela Popescu, Nicolae M. Tang, Tiberiu Ardelean (coord.), *Art, theology and civilization in the romanian monastic spaces. From monastery schools to theological schools*, Editura Presa Universitară Clujeană, Editura Universității „Aurel Vlaicu” Arad, Cluj-Napoca, Arad, 2023, pp. 125-146 (în colaborare cu Cecilia Cârja).
- 105) *Sub semnul lui Clio, la cumpăna dintre milenii. Teme și problematici de istorie românească în istoriografia italiană, 1990-2022*, în „Crisia”, Vol. LII, Supliment nr. 1, 2022, *150 de ani de muzeografie arădeană*, Coordonatori: Gabriel Moisa, Aurel Chiriac, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2023, pp. 584-592.
- 106) „Suveranii în Ardeal!”. *Presa românească din Transilvania despre prima vizită a regilor României Mari în teritoriile de peste Carpați (22 mai-1 iunie 1919)*, în Corina Teodor, Giordano Altarozzi, Maria Tătar-Dan (coordonatori),

Istoria în cetate. Profesorului Vasile Dobrescu la împlinirea vârstei de 80 de ani, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023, pp. 261-278 (în colaborare cu Cecilia Cârja).

107) *Avram Iancu la bicentenarul nașterii sale. Aspecte privind traseul unei receptări*, in „Tabor”, XVIII, 2024, nr. 6, iunie, pp. 65-71.

108) *Episcopatul greco-catolic român și Sfântul Scaun. Vizita ad limina din anul 1886*, in „Revista Arhivelor”, XCIX (2022), nr. 1-2, pp. 86-119.

109) *Avram Iancu și „bunul împărat”. Despre cultura politică a românilor ardeleni la 1848*, în „Tabor”, XVIII, 2024, nr. 9, septembrie, pp. 85-94.

110) *Mai este Avram Iancu un personaj de actualitate ?*, in „ActivEd. Revistă națională de articole și studii privind activitatea educativă”, nr. 35/octombrie 2024, număr omagial, Asociația „ActivEd 2013” Huedin, Romania, pp. 3-4.

111) *Avram Iancu la primul centenar: Serbările din Munții Apuseni, 30 august-2 septembrie 1924*, în Ioan Bolovan, Ioan Sebastian Bara (coordonatori), *Avram Iancu-un om între oameni. Lucrările Conferinței Internaționale Avram Iancu-200 de ani de la naștere. Omul, contemporanii, epoca, Deva, 9-10 mai 2024*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2024, pp. 557-565.

↔ publicat în limba engleză: *Avram Iancu at the First Centenary. The Apuseni Mountains celebrations, 30 August-2 September 2024*, in „Revue Roumaine d’Histoire”, LXIII, 2024, nr. 1-4, p. 37-44.

112) *Între Roma și națiunea română. Considerații privind identitatea Bisericii Române Unite la începutul secolului XX*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologica Graeco-Catholica Varadiensis”, nr. 1-2/2021-2022, pp. 35-48 (în colab. cu Cecilia Cârja).

113) *Tra Impero e Nazione: Avram Iancu, i romeni e gli Asburgo nel 1848*, in „Transylvanian Review”, vol. XXXIII, 2024, Supplement, No. 2, pp. 175-185.

114) *Regii României Mari pe urmele „Craielui Munților”. Călătoria Suveranilor români în Munții Apuseni (mai 1919)*, in vol. C-tin Bărbulescu, Ion Cârja, Marius Eppel, Andrea Fehér, Vlad Popovici, Ana Victoria Sima, Lucian Turcu (coord.), *Națiuni, nationalism și perspective interetnice în Transilvania. In honorem Sorin Mitu la 60 de ani*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2025 (în colaborare cu Cecilia Cârja), pp. 589-598.

115) *Il congresso delle “nazionalità oppresse” e la formazione della legione romana d’Italia*, in vol. Francesco Caccamo, Marco Clementi, Antonio Macchia (a cura di), *Umberto Zanotti Bianco e il riscatto delle nazionalità. Progetti e speranze di rinnovamento europeo alla prova della Grande guerra*, Rubbettino Editore, Soveria Mannelli, 2025, pp. 129-138.

116) *Un semicentenar în România Mare. Comemorarea lui Avram Iancu la 50 de ani de la moarte*, in „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca”, LXIV, 2025, pp. 47-63.

117) *Ipostaze feminine în amfiteatrele Universității din Cluj – perioada interbelică*, in vol. Cosmin Budeancă, Alexandru Bud (coord.), *Cuvântul care dăinuie. Valentin Orga-istorie și bibliotecă la 60 de ani*, Mega, Argonaut, Cluj-Napoca, 2025, pp. 175-189 (în colab. cu Cecilia Cârja).

118) *Romania e la Grande Guerra-una prospettiva critica. Le riflessioni di Dumitru D. Pătrășcanu*, in „Ephemeris Dacoromana”, XXVII, 2025, Editura Institutului Cultural Român, Editura Academiei Române, 2025, pp. 47-58.

119) *Pe urmele lui Horea, în presa românească din Vechiul Regat (sfârșitul secolului al XIX-lea-începutul secolului al XX-lea). Contribuții documentare*, in Ioan Bolovan, Ioan Sebastian Bara (coord.), *Între local și eropean. 240 de ani de la martirajul lui Horea, Cloșca și Crișan*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2025, pp. 679-696, ISBN: 978-606-038-073-3.

C. Recenzii

1) Recenzie la vol. *Diplomația europeană în mișcarea memorandistă. Documente 1892-1896*, coordonator: Corneliu Mihai Lungu, București, 1996, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, Cluj-Napoca, 1996.

2) Recenzie la vol. Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile timpurilor moderne 1680-1800. Societate rurală și mentalități colective*, Cluj-Napoca, 1997, în „Transylvanian Review”, VII, nr.4, 1998, pp. 143 –146.

3) Recenzie la vol. Giacomo Martina, *Storia della Chiesa. Da Lutero ai nostri giorni. III. L’età del liberalismo*, Morcelliana, Brescia, 1995, 357 p., în „Caiete de Antropologie Istorică”, anul I, nr. 1, ianuarie-iunie 2002, pp. 146-148.

4) Recenzie la vol. Maurizio Virolli, *Per amore della patria. Patriotismo e nazionalismo nella storia*, în *Ibidem*, pp. 148-150.

5) Recenzie la vol. Catherine Durandin, *Discurs politic și modernizare în România (sec. XIX-XX)*, în *Ibidem*, pp. 155-157.

6) Recenzie la vol. Ioan Bolovan, *Transilvania între Revoluția de la 1848 și Unirea din 1918. Contribuții demografice*, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, Fundația Culturală Română, 2 000, 267 p.

7) Recenzie la vol. Francesco Guida, *La Romania contemporanea. Momenti e questioni di storia*, Collana “Rivista della Fondazione Europea Drăgan”, nr. 19, Edizioni Nagard, Milano, 2003, 108 p., în “Caiete de Antropologie Istorică”, anul II, nr. 2 (4), iulie-decembrie 2003, Cluj – Napoca, pp. 241 – 245.

- 8) Ricensione al volume Francesco Guida, *La Romania contemporanea. Momenti e questioni di storia*, Collana "Rivista della Fondazione Europea Drăgan", nr. 19, Edizioni Nagard, Milano, 2003, 108 p., in "Clio" (XL, 2004, 3, pp. 611-614) (apărut în 2005).
- 9) Recenzie la Dan Dungaciu, *Națiunea și provocările (post)modernității. Istorie, concepte, perspective*, in „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia”, vol. 50, nr. 1/2005, pp. 138-140.
- 10) Recenzie la Andrei Șaguna, *Corespondență*, I/1, ediție, studiu, introductiv și note de: Nicolae Bocșan, Ioan-Vasile Leb, Gabriel Gârdan, Pavel Vesa, Bogdan Ivanov, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2005, 568 p., publicată în: „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia”, vol. 51, nr. 2/2006, pp. 211-212 (în lb. română); “Transylvanian Review”, vol. XVI, no. 2/2007, pp. 158-159 (în lb. franceză).
- 11) Recenzie la Francesco Guida, *Romania*, Edizioni Unicopli, Milano, Collana “Storia dell’Europa nel XX secolo”, 2005, 350 p., în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia”, vol. 51, nr. 2/2006, pp. 212-213.
- 12) Recenzie la Pavel Vesa, *Incursiuni în istoriografia ecleziastică arădeană*, Editura Gutenberg Univers, Arad, 2004, 208 pag., “Tabor”, anul I, nr. 4, iulie 2007, pp. 91-92.
- 13) Recenzie la Gianni La Bella (a cura di), *Pius X e il suo tempo*, Editura Il Mulino, Bologna, 2003, 840 p., publicată în: “Tabor”, anul I, nr. 5, august 2007, pp. 95-97; “Credința noastră, viața noastră”, revistă electronică greco-catolică, noiembrie 2007 (<http://www.credinta-noastra.cnet.ro/2007/11/pius-al-x-lea-si-epoca-sa/>).
- 14) Recenzie la Aleksander Rebernik, Gianpaolo Rigotti, Michel Van Parys O. S. B. (coord.), *Fede e martirio. Le Chiese orientali cattoliche nell’Europa del Novecento*, Atti del convegno di storia ecclesiastica contemporanea (Città del Vaticano, 22 - 24 ottobre 1998); Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 2003; publicată în: “Tabor”, anul I, nr. 7, octombrie 2007, pp. 99-100; “Credința noastră, viața noastră”, revistă electronică greco-catolică, septembrie 2007 (<http://www.credinta-noastra.cnet.ro/2007/09/recenzie-de-carte-credinta-si-martiriul/>).
- 15) Recenzie la Mirela Andrei, *La granița imperiului. Vicariatul Rodnei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2006, 424 p., în: „Arhiva Someșană”, seria a III-a, VI, 2007, pp. 363-365; „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca, XLVII, 2008, Series Historica, pp. 659-661.
- 16) Recenzie la Roberto Morozzo della Rocca, *Le chiese ortodosse. Una storia contemporanea*, Edizioni Studium, Roma, 1997, 215 p., în „Tabor”, II, 2008, nr. 1, aprilie, pp. 105-106.
- 17) Recenzie la Andrea Pacini (coord.), *L’Ortodossia nella nuova Europa. Dinamiche storiche e prospettive*, Edizioni della Fondazione Giovanni Agnelli, Torino, 2003, 404 p., in „Tabor”, II, 2008, nr. 2, mai, pp. 96-98.
- 18) Recenzie la Maciej Bielawski, *Monahismul bizantin*, Galaxia Gutenberg, 2007, 131 p., în “Tabor”, II, 2003, nr. 3, iunie, pp. 91-92.
- 19) Recenzie la Marius Eppel, *Un mitropolit și epoca sa. Vasile Mangra (1850-1918)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2006, 540 p., în “Inter. Revista română de studii teologice și religioase”, II, 1-2 (2008), pp. 523-524.
- 20) Recenzie la Pavel Vesa, *Episcopia Aradului. Istorie. Cultură. Mentalități (1706-1918)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2006, 740 p., în “Inter. Revista română de studii teologice și religioase”, II, 1-2 (2008), pp. 524-525.
- 21) Recenzie la Andrei Șaguna, *Corespondența*, vol. I/1-2, II, ediție îngrijită de Nicolae Bocșan, Ioan-Vasile Leb, Gabriel Gârdan, Pavel Vesa, Bogdan Ivanov, Vasa Lupulovici, Beatrice Dobozi, Ioab Herbil Presa Universitară Clujeană, Cluj, Napoca, 2005-2007, în „Tabor”, anul II, nr. 11, februarie, pp. 97-98.
- 22) Recenzie la Johann Schneider, *Ecleziologia organică a mitropolitului Andrei Șaguna și fundamentele ei biblice, canonice și moderne*, traducere în limba română de diac. Ioan Ică jr., Sibiu, Editura Deisis, 2008, 304 p., în „Tabor”, anul II, nr. 11, februarie, pp. 99-101.
- 23) Recenzie la Cesare Alzati, *Il Lezionario della Chiesa Ambrosiana. La tradizione liturgica e il rinovato “ordo lectionum”*, prezentare de Manlio Sodi, Libreria Editrice Vaticana-Centro Ambrosiano, Città del Vaticano-Milano, 2009, 501 p., în „Tabor”, anul IV, 2010, nr. 2, mai, pp. 91-93.
- 24) Recenzie la Adriano Roccucci (coord.), *Chiese e culture nell’Est europeo. Prospettive di dialogo*, Paoline Editoriale Libri, Milano, 2007, 419 p., în „Tabor”, anul IV, 2010, nr. 3, iunie, pp. 95-97.
- 25) Recenzie la Valeriu Leu, Costa Roșu, *Cronici bisericești manuscrise din Banat secolele XIX-XX. Din istoria monografismului bănățean*, Editura Institutului de Cultură al Românilor din Voivodina, Zrenianin, 2009, 251 p., în „Tabor”, anul IV, 2010, nr. 7, octombrie, pp. 85-86.
- 26) Recenzie la: Stefano Santoro, *L’Italia e l’Europa orientale. Diplomazia culturale e propaganda 1918-1943*, Editura Franco Angeli, Milano, 2005, 422 p., în „Anuarul Institutului de Studii Italo-Român”, VI, Cluj-Napoca/Roma, 2009, pp. 235-238.
- 27) Recenzie la: Loránd L. Mádly, *De la privilegiu la uniformizare. Sașii transilvăneni și autoritățile austriece în deceniul neoabsolutist (1849-1860)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2008, 370 p., în „Transylvanian Review”, vol. XIX, no. 4, Winter 2010, pp. 148-150; apărută și în „Revista de Istorie Socială” de Iași.
- 28) Recenzie la: Valeriu Anania, *Memorii*, Iași Editura Polirom, 2011, 699 p., în „Cetatea Credinței”, II, 2012, nr. 1, ianuarie-februarie, p. 7.

- 29) Recenzie la *Revoluția transilvană de la 1848-1849. Date, realități și fapte reflectate în documente bisericești ortodoxe 1848-1850*, volum întocmit de: Dumitru Suciu (coord.), Alexandru Moraru, Iosif Marin Balog, Diana Covaci, Cosmin Cosmuța, Loránd Mádly, București, Editura ASAB, 2011, 588 pag., în „Tabor”, VI, 2012, nr. 1, aprilie, pp. 94-95.
- 30) Recenzie la: Dumitru Suciu, *Soldați fără uniformă ai Landsturmului românesc și starea protopopiatelor ortodoxe din Transilvania după Războiul Național din 1848-1849*, Cluj-Napoca, Argonaut, 2011, 313 p., în „Tabor”, VI, 2012, nr. 4, iulie, pp. 95-97.
- 31) Recenzie la: Harald Heppner, Eva Posch (Eds.), *Encounters in Europe's Southeast. The Habsburg Empire and the Orthodox World in the Eighteenth and Nineteenth Centuries*, Verlag Dr. Dieter Vinkler, Bochum, 2012, 283 pagini, în „Tabor”, VII, 2013, nr. 7, pp. 91-92.
- 32) Recenzie la: Angelo Scola, *Non dimentichiamoci di Dio. Libertà di fedi, di culture e politica (Să nu uităm de Dumnezeu. Libertatea credințelor, culturilor și politica)*, Milano, Editura Rizzoli, 2013, 124 pagini, în „Tabor”, VII, 2013, nr. 9, septembrie, pp.
- 33) Recenzie la: Adrian Onofreiu, Ioan Bolovan, *Contribuții documentare privind istoria regimentului grăniceresc năsăudean*, ediția a II-a, Cluj-Napoca, Argonaut, 2012, în „Transylvanian Review”, vol. XXII, 2013, no. 1, pp. 144-146.
- 34) Recenzie la Giovanna Motta (ed.), *Studi sull'Europa orientale. Un bilancio storiografico. Una nuova generazione di storici (1970-2010)*, Firenze, Passigli Editori, 2012, în „Transylvanian Review”, vol. XXII, 2013, no. 1, pp. 153-155.
- 35) Recenzie la *Marele Război în memoria bănățeană (1914-1919)*, vol. I, antologie, ediție, studii și note de Valeriu Leu și Nicolae Bocșan, colaboratori: Mihaela Bedecan și Ionela Moscovici, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2012; vol. II: *Memoriile lui Pavel Jumanca*, antologie, ediție, studii și note de Valeriu Leu, Nicolae Bocșan, Mihaela Bedecan, colaborator: Ionela Moscovici, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2013, apărută în „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca, LIII, 2014, pp. 402-404.
- 36) Recenzie la Ioan Aurel Pop, Ioan Bolovan, *Istoria Transilvaniei*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2013, în: „Transylvanian Review”, vol. XXIV, 2015, no. 2, pp. 148-149; în limba română în „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca, LIV, 2015, pp. 423-424.
- 37) Recenzie la Stefano Santoro, *Dall'Impero asburgico alla Grande Romania. Il nazionalismo romeno di Transilvania fra Ottocento e Novecento*, Franco Angeli, Milano, 2014, în „Transylvanian Review”, vol. XXIV, 2015, no. 3, pp. 152-153; în limba română în „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca, LIV, 2015, pp. 436-437.
- 38) Recenzie la *Canonici, profesori și vicari foranei din Biserica Română Unită (1853-1918). Dicționar*, Mirela Popa-Andrei (coord.), Diana Covaci, Ana Victoria Sima, Mihaela Bedecan, Aurelia Dan, Iosif Marin Balog, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2013, 454 pag., în „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca, LIV, 2015, pp. 412-414.
- 39) Recenzie la: Graham Speake, *Muntele Athos. Istorie și înnoire în paradisul monahilor*, tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului. Traducere din limba engleză de ierom. Nectarie V. Dărăban, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2006, 282 pagini cu ilustrații în text., în: „Tabor”, X, 2016, nr. 6, iunie, pp. 108-110; o versiune mai scurtă a apărut în: „Cetatea Credinței”, VI, 2016, nr. 4, iulie-august, p. 18.
- 40) Recenzie la: Francesco Guida, *L'altra metà dell'Europa. Dalla Grande Guerra ai giorni nostri*, Editori Laterza, Roma-Bari, 2015, în: „Transylvanian Review”, vol. XXVI, no. 2, Summer 2017, pp. 150-153; în românește, vezi: „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca”, LVI/2017, pp. 424-427.
- 41) Recenzie la: Nicola Labanca, Oswald Überegger (coord.), *La guerra italo-austriaca (1915-18)*, Società editrice Il Mulino, Bologna, 2014, 379 p., în „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca”, LVI/2017, pp. 422-424.
- 42) Recenzie la: Alberto Basciani, *L'illusione della modernità. Il Sud-est dell'Europa tra le due guerre mondiali*, Rubbettino Editore, Soveria Mannelli, 2016, 489 p., în: „Transylvanian Review”, vol. XXVI, no. 4, Winter, 2017, pp. 155-158.
- 43) Recenzie la: *Storia religiosa dello spazio romeno*, sotto la direzione di Cesare Alzati, a cura di Luciano Vaccaro, Centro Ambrosiano, Milano, 2016, vol. I-II – 770 pagine, în: „Tabor”, XII, 2018, nr. 1, ianuarie, pp. 99.
- 44) Recenzie la: Francesco Guida (coord.), *Marele Război și Europa danubiano-balcanică*, versiunea în limba română îngrijită de Ana-Victoria Sima și Monica Fekete, traducere de: Monica Fekete, Mirona Bence-Muk, Delia Morar, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2016, 234 pagini, în „Studia Universitatis Cibiniensis. Series Historica”, XIV, 2017, pp. 159-162.
- 45) Recenzie la: Simion Retegan, *Luptând pe două fronturi. Memorandistul Vasile Lucaciu*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2016, 553 pagini, în „Eroii Neamului”, IX, 2017, nr. 4 (33), decembrie, pp. 21-22; în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Catholica”, LXII, 2017, 1-2, pp. 135-137 (engleză).
- 46) Recenzie la: Antonio D'Alessandri, *Sulle vie dell'esilio. I rivoluzionari romeni dopo il 1848*, colecția „Il Pianetta scritto”, Editura Argo, Lecce, 2015, 189 pagini, în: „Transylvanian Review”, vol. XXVII, no. 2, Summer, 2018, pp. 150-152.

- 47) Rudolf Dinu, *L'avamposto sul Danubio della Triplice Alleanza. Diplomazia e politica di sicurezza nella Romania di re Carlo I (1878-1914)*, colecția „Dialogoi Politiké”, Editura Aracne, Ariccia (Italia), 2015, 212 pagini, in „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia”, vol. 62, nr. 2/2017, pp. 97-99.
- 48) Mircea-Gheorghe Abrudan, *Ortodoxie și Luteranism în Transilvania între Revoluția Pașoptistă și Marea Unire. Evoluție istorică și relații confesionale*, Editura Andreiana/Presa Universitară Clujeană, Sibiu/Cluj-Napoca, 2015, 934 pagini; în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, vol. LXIII (63), 2018, no. 1/iunie, pp. 143-145.
- 49) Recenzie la: *Războiul din spatele tranșeelor. Contribuții documentare referitoare la județul Bistrița-Năsăud*, ediție îngrijită și note de Adrian Onofreiu și Cornelia Vlașin, colaboratori: Dorin Dologa, Nicoleta Preda, Andreea Salvan, Dana Văran, Molnar Gabriela, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2017, 303 pagini, în „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca”, LVII, 2018, pp. 565-566.
- 50) Recenzie la: Alin Ciupală, *Bătălia lor. Femeile din România în Primul Război Mondial*, Iași, Polirom, 2017, 367 p., în „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca”, LVII, 2018, pp. 566-568.
- 51) Recenzie la: Roberto Todero, *Itinerari segreti della Grande Guerra tra Italia e Slovenia. Fortezza Hermada*, “Guide Gaspari”, terza edizione, Gaspari Editore, Udine, 2017, 132 pagini, in „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca”, LVII, 2018, pp. 568-570.
- 52) Recenzie la: Petre Ugliș Delapececa, *Jurnal de război din anii 1914-1919*, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia/Seria „Memoriale”, I, Editura Altip, Alba Iulia, 2015, 245 pagini, in „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu” Cluj-Napoca”, LVII, 2018, pp. 570-571.
- 53) Recenzie la: *Dossier Statistico Immigrazione* (2016). Rome: IDOS Centre for Study and Research. Coordinators: Maria Pia Borsci, Raniero Cramerotti, Ginevra Demaio, Luca Di Sciullo, Adriano Gizzi, Maria Paola Nanni, Claudio Paravati, Franco Pittau, Antonio Ricci, 479 pages; in „Romanian Journal of Population Studies”, Volume XII, Issue 1, 2018, January-June, pp. 133-136; în limba română: „Anuarul Institutului de Studii Italo-Român”, XIII, 2016, pp. 145-48.
- 54) Recenzie la: Emanuela Costantini, *La capitale immaginata. L'evoluzione di Bucarest nella fase di costruzione e consolidamento dello stato nazionale romeno (1830-1940)*, prefață de Armando Pitassio, Rubbettino Editore, Soveria Mannelli, 2016, 260 pagini, „Studii și Materiale de Istorie Modernă”, vol. XXXI, 2018, pp. 215-217.
- 55) Recenzie la: Ligia Istrate, *Frăția paradoxală-evrei și egipteni. O abordare istorică și teologică*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2016, 364 pagini, în „Studia Theologica Graeco-Catholica Varadiensis”, nr. 1-2, 2016 (apărut în 2018), pp. 163-164.
- 56) Recenzie la: Iuliu Hossu, *La nostra fede è la nostra vita. Memorie*, ediție îngrijită de Marco Dalla Torre. Traducere în limba italiană de Giuseppe Munarini, Cristian Florin Sabău și Ioan Mărginean-Cociș. Note la ediția italiană de Giuseppe Munarini, Editura Dehoniane, colecția „Fede e storia”/„Credință și istorie”, Bologna, 2016, 519 pagini, în „Studia Theologica Graeco-Catholica Varadiensis”, nr. 1-2, 2016 (apărut în 2018), pp. 165-167.
- 57) Recenzie la: Gheorghe Firczak, *Contribuții ale Bisericii Române Unite cu Roma Greco-Catolică la Marea Unire*, Editura Emma, Orăștie, 2018, apărută în: <https://www.mesagerulhunedorean.ro/contributii-ale-bisericii-romane-unite-cu-roma-greco-catolica-la-marea-unire/>; https://www.servuspress.ro/contributii-ale-bisericii-romane-unite-cu-roma-greco-catolica-la-marea-unire_168461.html.
- 58) Recenzie la: Alin CIUPALĂ, *România în timpul Primului Război Mondial. Aliați, adversari și propagandă. O istorie în imagini*, Editura Monitorul Oficial, București, 2018, text și ilustrații alb-negru și color, 128 p., în „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca”, LVIII, 2019, pp. 350-351.
- 59) Recenzie la: Arhivele Naționale ale României, *Albumul Marii Uniri. The Album of the Great Union. 1918. Samoilă Mârza*, text introductiv de Radu MÂRZA, Editura Monitorul Oficial, București, 2018, text și ilustrații alb-negru și color, 72 p., în „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca”, LVIII, 2019, pp. 360-361.
- 60) Recenzie la: Silviu SANA, *Eparhia greco-catolică de Oradea și Marea Unire (1918-1919)*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2018, 417 p., în „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca”, LVIII, 2019, pp. 361-363.
- 61) Recenzie la: Vasile Lechințan, *Centenarul instaurării administrației românești în Cluj-Napoca*, volum apărut sub egida Societății Cultural-Patriotice „Avram Iancu” din România, Editura Ecou Transilvan, Cluj-Napoca, 2019, text și ilustrații, 347 pagini, în „Eroii Neamului”, anul XI, 2019, nr. 4(41), pp. 23-24.
- 62) Recenzie la: Alin Ciupală, *Lumea rurală românească acum o sută de ani. Romanian rural life one hundred years ago. Istorie și imagini/History and images*, Monitorul Oficial. Editură și Tipografie, București, 2019, text și ilustrații alb-negru și color, 148 pagini, în „Eroii Neamului”, anul XII, 2020, nr. 1(42), pp. 14-15.
- 63) Recenzie la: Mircea-Gheorghe Abrudan, *Ortodoxia românească în istorie și contemporaneitate. Articole, eseuri și note de lectură*, tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Predoslovie de PS Macarie Drăgoi, Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord, Editura Renașterea/Felicitas Publishing House, Cluj-Napoca/Stockholm, 2019, 564 pagini, în „Tabor”, anul XIV, 2020, aprilie, nr. 4, pp. 95-98.
- ↔ apărută și în „Altarul Reîntregirii”, Alba Iulia, XXIV, 2019, nr. 2, mai-august, pp. 171-176.

64) Recenzie la: Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, *Calendarul Renașterea 2020*, tipărit cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2020, text și ilustrații alb-negru și color, 458 pagini; publicată în: „Iancule Mare”, publicație editată de Societatea culturală „Avram Iancu” din România, nr. 68, iunie 2020, pp. 162-165.

↔ o versiune mai scurtă, a apărut și în „Făclia”, XXI, 2020, nr. 9030/29-30 august. p. 14.

65) Recenzie la: Iudita Călușer, Gabriel Moisa, Petru Ardelean, Tiberiu Ciorba, *Primăvara întregirii. Operațiunile armatei române: aprilie-august 1919*, editor Aurel Chiriac, prefață de Ioan Bolovan, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Oradea/Cluj-Napoca, 2019, text și ilustrații alb-negru, 266 pagini, publicată în: „Orașul. Revistă de cultură urbană”, anul XV, 2020, nr. 1 (50), pp. 156-159.

↔ apărută și în „Crisia”, L, 2020, pp. 343-346.

66) Recenzie la: Mircea V. Grindean-Arieș, *Bistra legendară. Legende și mituri*, Editura Grai, Târgu Mureș, 2019, publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, 57, 2020, nr. 1 (Historia & Patrimonium), pp. 443-446.

67) Recenzie la: Stanislav Dekleva, *Un ufficiale asburgico tra fedeltà e patria slovena. Dal fronte galiziano al poligono di Opicina (1915-1944)*, a cura di Marina Rossi e Roberto Todero, Gaspari Editore, Udine, 2019, 192 pagini, text și ilustrații alb-negru, publicată în: „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu din Cluj-Napoca”, Series Historica, LIX, 2020, pp. 464-466.

68) Recenzie la: *Une histoire de la guerre. Du XIXe siècle à nos jours*, sous la direction de Bruno Cabanes, coordonation: Thomas Dodman, Hervé Mazurel, Gene Tempest, Éditions du Seuil, Paris, 2018, 792 pagini, publicată în: „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu din Cluj-Napoca”, Series Historica, LIX, 2020, pp. 420-425.

↔ publicată și în: Gabriel-Virgil Rusu, Radu Gavrilă (coord.), *Crize în spațiul românesc. De la crize economice la criza valorilor-SATM 2023-*, Editura Astra-Dej, Editura Școala Ardeleană, Dej, Cluj-Napoca, 2023, pp. 93-106 (*O istorie a războiului. Reflecții pe marginea unei cărți de excepție*).

69) Recenzie la vol.: Francesco Guida, *România în secolul XX*, traducere din limba italiană de Dragoș Cojocaru, Editura Cartier, Chișinău, 2019, publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, 57, 2020, nr. 1 (Historia & Patrimonium), pp. 451-454.

70) Recenzie la: Alin Ciupală, *Lumea rurală românească acum o sută de ani. Romanian rural life one hundred years ago. Istorie și imagini/History and images*, Monitorul Oficial. Editură și Tipografie, București, 2019, text și ilustrații alb-negru și color, 148 pagini., publicată în: „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu din Cluj-Napoca”, Series Historica, LIX, 2020, pp. 460-462.

71) Recenzie la: *Legiunea Română din Italia-documente italiene-*, ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Dumitru Zaharia, Editura Militară, București, 2019, 356 pagini, text și fotografii alb-negru, în „Anuarul Institutului de Studii Italo-Român”, XVI, 2019-2020, pp. 129-132.

72) Recenzie la: Riccardo Benzoni, *San Napoleone. Un santo per l'Impero*, Editrice Morcelliana, collana „Storia”, Brescia, 2019, 426 pagini de text și ilustrații alb-negru și color, în „Acta Musei Apulensis. Apulum”, 58, 2021, series Historia & Patrimonium, pp. 325-329.

73) Recenzie la: Stefano Santoro e Francesco Zavatti (a cura di), *Clio nei socialismi reali. Il mestiere di storico nei regimi comunisti dell'Europa orientale*, Edizioni Unicopli, Milano, 2020, 295 pagini, in „Acta Musei Apulensis. Apulum”, 58, 2021, series Historia & Patrimonium, pp. 338-345.

74) Recenzie la: Alin Ciupală (editor), *Imagini ale propagandei comuniste în România 1945-1965 / Images of communist propaganda in Romania 1945-1965*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020, text și ilustrații color, 107 pagini, in „Acta Musei Apulensis. Apulum”, 58, 2021, series Historia & Patrimonium, pp. 345-348.

75) Recenzie la: Ioan-Nicolae Popa, *Vorbe: și bune, și grele, din țărână și din stele. Glosar și comentarii asupra graiului din satul Mușca, de pe Valea Arieșului*, Editura Curs, Cluj-Napoca, 2021, 182 pagini text și CD, in „Acta Musei Apulensis. Apulum”, 58, 2021, series Historia & Patrimonium, pp. 351-354.

76) Recenzie la: Andrea Riccardi, *La Chiesa brucia. Crisi e futuro del cristianesimo*, collana „Tempi nuovi”, Editori Laterza, Bari-Roma, 2021, 248 p., in: in: „Journal of Church History”, II, 2021, no. 2, pp. 99-103, https://jch.reviste.ubbcluj.ro/2021_2/Ion-Carja_Recenzie-Riccardi.htm

77) Recenzie la: Massimo Franco, *Il Monastero. Benedetto XVI, nove anni di papato-ombra*, Editrice Solferino, Milano, 2022, 270 pagini, in: „Journal of Church History”, III, 2022, no. 1, pp. 116-122, https://jch.reviste.ubbcluj.ro/2022_1/Ion-Carja_Recenzie-Franco.htm.

78) Recenzie la: *Regele Ferdinand și Regina Maria în Transilvania. 1919*, Asociația Centrul de Studii pentru Resurse Românești, București, 2019, cuvânt introductiv de George Damian, text și fotografii alb-negru, 64 pagini, in „Astra Dejeană”, publicație editată de Despărțământul „Dr. Teodor Mihali” Dej al ASTRA, anul XXX, 2022, nr. 1, august, pp. 15-18.

79) Recenzie la: Ioana Rustoiu, Marius Cristea, Smaranda Cutean, Tudor Roșu (editori), *Legiunea Română din Siberia*, vol. 1 (1918-1919), vol. 2 (1919-1920), Editura Muzeului Național al Unirii Alba Iulia, Editura Mega, Cluj-Napoca, 596

+599 pagini, text și ilustrații alb-negru, în: „Orașul. Revistă de cultură urbană”, anul XVII, 2022, nr. 3-4 (57-58), pp. 137-140.

80) Recenzie la: Ioana Rustoiu, Tudor Roșu (coordonatori), *Dicționarul personalităților încoronării de la Alba Iulia*, autorii biografiilor: Diana Ciugudean, Marius Cristea, Ionela Mircea, Tudor Roșu, Ioana Rustoiu, Dragoș Ursu, Ioana Ursu, Liviu Zgârciu, Editura Muzeului Național al Unirii, Alba Iulia, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2022, 272 pagini text + fotografii alb-negru și color, publicată în: „Restituiri Bănățene”, coordonatori volum: Dumitru Tomoni, Horațiu Suciuc, editat de Societatea de Științe Istorice din România. Filiala Lugoj, X, Editura Eurostampa, Timișoara, 2022, pp. 467-474.

81) Recenzie la: Nicoleta Hegedűs, Csaba Horváth, Vlad Popovici (editori), *Portrete de ofițeri de origine română din Armata de Honvezi (1868-1918)*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020, 464 pagini, publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, LIX, 2022, series Historia & Patrimonium, pp. 395-398.

82) Recenzie la: „Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași” (serie nouă), Istorie, Tom LXIV/2018, Număr special/Special issue, Marea Unire a românilor (1918)-Istorie și actualitate/The Great Union of the Romanians (1918)-History and Actuality, volum editat de Petronel Zahariuc, Adrian-Bogdan Ceobanu, Adrian Vițalariu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 718 pagini, publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, LIX, 2022, series Historia & Patrimonium, pp. 398-403.

83) Recenzie la: Armando Pitassio, *La federazione perduta. Cronache e riflessioni sulla dissoluzione della Jugoslavia e sui Balcani occidentali*, prefazione di Milica Uvalić, Morlacchi Editore U.P., Perugia, 2021, 405 pagini, publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, LIX, 2022, series Historia & Patrimonium, pp. 404-406.

84) Recenzie la: „Qualestoria. Rivista di storia contemporanea”, Anno XLIX, 2021, N.ro 1, Giugno, Edizioni Università di Trieste, 438 pagini, publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, LIX, 2022, series Historia & Patrimonium, pp. 407-412; „Transylvanian Review”, vol. XXXII, no. 2 (Summer 2023), pp. 156-159.

85) Recenzie la: Ioan Dumitraș, *Geamăna, o filă ruptă din istoria României*, vol. I-II, Editura Altip, Alba Iulia, 2020, cu o prefață de prof. univ. dr. Doru Radosav, text și ilustrații alb-negru și color, 315+341 pagini, publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, LIX, 2022, series Historia & Patrimonium, pp. 413-420.

↔ apărută și în „Corviniana. Acta Musei Corviniensis”, II (XV), Serie nouă, Hunedoara, 2022, pp. 445-451.

86) Recenzie la: Radu MĂRZA, *Călători și pacienți români la Karlsbad. O istorie culturală a mersului la băi pe la 1900*, cuvânt înainte de Alin Ciupală, Iași, Edit. Polirom, 2022, 499 p., imagini alb-negru și color, publicată în: „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu din Cluj-Napoca”, Series Historica, LXII, 2023, pp. 443-446.

87) Recenzie la: *Il Sud-Est europeo e le Grandi Potenze. Questioni nazionali e ambizioni egemoniche dopo il Congresso di Berlino*, a cura di Antonio D’ALESSANDRI e Rudolf DINU, colana „Studi per le Scienze Politiche”, Roma, Roma Tre-Press, 2020, 213 p., publicată în: „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu din Cluj-Napoca”, Series Historica, LXII, 2023, pp. 451-453.

88) Recenzie la: Silviu Sana, Tiberiu Alexandru Ciorba, Traian Ostahie, *Seminarul Tinerimii Române Unite din Oradea*, vol. I-III, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2022, 523+707+381 p., publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, LX, 2023, series Historia & Patrimonium, pp. 343-346.

89) Recenzie la: Pieter M. Judson, *L’Impero asburgico. Una nuova storia*, traducere din engleză în limba italiană de Mario Mansuelli, Keller Editore, Rovereto, 2021, 717 p., publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, LX, 2023, series Historia & Patrimonium, pp. 364-371.

90) Recenzie la: Alexandru Lapedatu, *Scrieri despre Cuza Vodă*, ediție îngrijită, studiu introductiv și notă asupra ediției de Ioan Bolovan, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2023, 279 p., publicată în: „Acta Musei Apulensis. Apulum”, LX, 2023, series Historia & Patrimonium, pp. 371-374.

91) Recenzie la: *Elita românească și itinerariile modernității. Omagiu Profesorului Mihai Cojocariu*, coord. Cristian Ploscaru, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2021, 555 p., publicată în „Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași” (serie nouă), Istorie, Tom LXIX, 2023, pp. 347-349 (<https://asui-istorie.ro/2024/02/13/tom-lxvix-2023/>).

92) Recenzie la: Maria Chiara Giorda, *La Chiesa ortodossa romana in Italia. Per una geografia storico-religiosa [Biserica ortodoxă română din Italia. Pentru o geografie istorico-religioasă]*, Editrice Viella, Roma, 2023, 295 pagini, text și ilustrații alb-negru, publicată în: „Tabor”, anul XVIII, 2024, nr. 3, martie, p. 98-102.

93) Recenzie la: Ioana Rustoiu, Doru Liciu, *Încoronarea regilor României Mari în Arhivele Diplomatice ale României, Alba Iulia, 15 octombrie 1922*, Editura Muzeului Național al Unirii, Alba Iulia, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2022, în „Familia Română”, An 23, 24, 2022-2023, Nr. 1-8 (84-91), pp. 174-176.

94) Recenzie la: Viorel Filip-Gherman, *Între tradiție și modernitate. Biserica și lumea rurală în Țara Lăpușului (sfârșitul secolului al XIX-lea-prima jumătate a secolului XX)*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2022, în „Familia Română”, An 23, 24, 2022-2023, Nr. 1-8 (84-91), pp. 177-179.

95) Recenzie la: Ioan Bolovan, Rudolf Graf (coordonatori), *O istorie a Banatului. Compendiu*, ediția a doua revăzută și adăugită, cuvânt de prețuire: acad. Ioan-Aurel Pop, prefață: acad. Dan Dubină, Centrul de Studii Transilvane/Editura

Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2023, text și imagini alb-negru și color, 679 pagini, în „Observator Cultural”, nr. 1221 din 23 august 2024 (accesibilă pe site-ul: <https://www.observatorcultural.ro/articol/o-istorie-a-banatului/>).

96) Recenzie la: *Iuliu Barasch. Medicină de pionierat în Țara Românească. Biografie și restituiri medico-istorice* (ediție îngrijită, studiu introductiv, traducere și note de Lidia Trăușan-Matu, cuvânt înainte de Alin Ciupală), București, Corint Books, Colecția “Istorie cu Blazon”, 2023, 361 pagini, text și imagini alb-negru și color, publicată în „Revista Arhivelor”, C(2023), nr. 1-2, pp. 215-217.

97) Recenzie la: Florin-Vasile Pop (coordonator), *Claca de coasă din Țara Chioarului. Priviri contemporane*, ed. Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2022, publicată în: „Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei”, 2023, pp. 240-244.

98) Recenzie la: Mircea-Gheorghe Abrudan, *Mitropolitul Andrei Șaguna-o biografie culturală*, prefață de Ioan Bolovan, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2023, 364 pagini, publicată în „Astra Clujeană”, an XX, nr. 1-4, 2024, publicație editată de Despărțământul Cluj al ASTREI, pp. 47-49.

99) Recenzie la: Antonio Guardavaglia, *La Dacia Ripense e la Dacia Mediterranea nella Descrizione delle Misie, Dacie e Illirico (1698) di Luigi Ferdinando Marsigli*, in „Revista Arhivelor” / „Archives Review”, CI (2024), no. 1-2, pp. 206-208.

100) Recenzie la: Sorin Mitu, *Românii și ungerii. Un război imagologic de o mie de ani (cu o continuare virtuală până în anul 2100)*, Polirom, Iași, 2024, in „Studia UBB. Historia”, Volume 70, No. 1, June, 2025, pp. 169-172.

101) Roberto Coaloa, Don Marco Eugenio Brusutti, *Carlo Asburgo e il coraggio della pace nella Grande guerra. La vita e i tempi dell'ultimo Imperatore d'Austria (Carlo I) e Re d'Ungheria (Carlo IV). 1887-1922*, Prefazione di S.E.R. Il Signor Cardinale Angelo Comastri, Postfazione di S.A.I.R. Martino d'Austria-Este, Udine, Gaspari Editore, 2024, 509 p., publicată în „Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca”, LXIV, 2025, pp. 469-471.

D. Traduceri, diverse.

1) Traducere în limba română după: Antonio Ricci, *Immigrati italiani in Romania dalla fine dell'Ottocento*, apărută în: Traian Rotariu, Sorina Paula Bolovan, Ioan Bolovan, *Populația României. Trecut, prezent, viitor*, Lucrările conferinței internaționale “Populația României. Trecut, prezent, viitor”, Cluj-Napoca – Arcalia, 19-22 octombrie 2005, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2006, pp. 545-567.

2) Colaborator traduceri la volumul *Război și societate în secolul XX / Guerra e società nel XX secolo*, coord. Gheorghe Mândrescu, Giordano Altarozzi, Cluj-Napoca, 2007, pp. 235-266, 278-298.

3) Traducere în limba română după Franco Pittau, Antonio Ricci, Laura Ildiko Timșă (a cura di), *I romeni in Italia tra rifiuto e accoglienza/Românii din Italia între respingere și acceptare*, Editura Idos, Editura Sinnos, Roma, 2010, pp. 80-91.

4) Traducere în limba română a articolului: Anna Laura Sanfilippo, *Raportul dintre istorie și memorie în studiile de gen. Preliminarii la o istorie politică a femeilor*, apărut în „Anuarul Institutului de Studii Italo-Român”, XI, 2014, pp. 43-50 (publicat în format e-book, iulie 2016 vezi: <http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/1955.pdf>).

5) Traducere în limba română a articolului: Paolo Carusi, *Partidul Comunist Italian și prăbușirea comunismului românesc reflectată în paginile ziarului „l'Unità”*, „Anuarul Institutului de Studii Italo-Român”, XI, 2014, pp. 51-61. (publicat în format e-book, iulie 2016 vezi: <http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/1955.pdf>).

6) *Identitate națională într-o lume fără identitate-România la o sută de ani de la intrarea în Primul Război Mondial*, interviu acordat revistei „Arthos”, editată de Biserica Studenților din Campusul Universitar Hașdeu, Cluj-Napoca, nr. 24/2016, pp. 23-33, interviu realizat de Tatiana Onilov.

7) Traducere în limba română a articolului: Giuseppe Munarini, *Portretul unui exilat-monseniorul Octavian Bârlea. Aspecte ale profilului intelectual*, publicat în vol. Liviu Boar, Ioan Bolovan, Laura Stanciu (coord.), *Școală, Biserică, Stat și Națiune în istoria României. Omagiu profesorului Cornel Sigmirean la împlinirea vârstei de 65 de ani*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2021, pp. 227-241.

8) Traducere în limba română a articolului: Antonio Guardavaglia, *Tracia în Descrizione delle Misie, Dacie e Illirico (1698) de Luigi Ferdinando Marsigli (1658-1730)*, publicat în vol. Liviu Boar, Ioan Bolovan, Laura Stanciu (coord.), *Școală, Biserică, Stat și Națiune în istoria României. Omagiu profesorului Cornel Sigmirean la împlinirea vârstei de 65 de ani*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2021, pp. 35-43.

9) Am realizat revizia științifică a volumului: Johan Ichx, *Biroul de la Vatican. Papa Pius al XII-lea și evreii în timpul celui de al Doilea Război Mondial*, Editura Rao, București, 2021.

10) Traducerea în limba română a volumului *Radici a metà. Trent'anni di immigrazione romana in Italia/Rădăcini la jumătate. Treizeci de ani de imigrație românească în Italia*, a cura di/coord. Miruna Căjvăneanu, Benedetto Coccia e Antonio Ricci, editat de Istituto di Studi Politici „S. Pio V” și Centro Studi e Ricerche IDOS, Roma, ianuarie 2022, ISBN 9788864800608.

11) Traducere din limba italiană a textului: Giuseppe Munarini, *Amintirea episcopului Grigore Gurie Georgiu*, în vol. +Nestor Dinculeană, Pr. Florin Dobrei (coordonatori), *Episcopul Gurie Georgiu, întâiul arhiepiscop al Devei și*

Hunedoarei. Mărturii, gânduri, amintiri, Editura Universității „Aurel Vlaicu” Arad, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, 2022, pp. 127-130.

12) Cuvânt înainte la volumul: Răzvan Mihai Neagu, *Primul prefect român al județului Turda-Arieș, avocatul Zosim Chirtop din Câmpeni (1868-1953)*, Editura Muzeului Național al Unirii Alba Iulia, 2023, pp. 9-15.

13) Am participat, prin telefon, la emisiunea *Oamenii Unirii-documentar istoric*, realizator: George Popescu, „Radio România Actualități”, transmisă în data de 1 decembrie 2023, ora 18.10

(<https://www.romania-actualitati.ro/emisiuni/istorica/povestile-si-oamenii-unirii-id185864.html>).

14) Prefață la vol. Gabriel-Virgil Rusu, Radu Gavrilă (coord.), *Crize în spațiul românesc. De la crize economice la criza valorilor-SATM 2023-*, Editura Astra-Dej, Editura Școala Ardeleană, Dej, Cluj-Napoca, 2023, pp. 9-14.

15) Participare, telefonic, la emisiunea lui Dan Horea, Radio Cluj, despre Unirea Principatelor, 24 ianuarie 2024 (<https://www.radiocluj.ro/search/unirea+principatelor>).

16) Invitat la emisiunea cu tema „Avram Iancu”, Radio Renașterea, difuzată 17 martie 2024, realizator: Ramona Mocian (<https://radiorenașterea.ro/avram-iancu-strigatului-de-libertate-al-motilor-din-muntii-apuseni-conf-univ-dr-ion-carja/>).

17) Participare la emisiunea „Războiul civil din Transilvania (1848-1849)”, Radio România Actualități, realizator: George Popescu, luni 18 martie 2024 (<https://www.romania-actualitati.ro/emisiuni/istorica/razboiul-civil-din-transilvania-1848-1849-id190437.html>).

18) Am ținut conferința *Avram Iancu altfel. Ipostaze ale unei personalități de excepție*, la Școala Gimnazială „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca, joi 28 martie 2024.

19) Prefață la vol. Răzvan Roșu, *De la munte pe hămoacă. 100 de ani de la colonizarea moșilor în județul Satu Mare*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2024, pp. 7-9.

20) Alocuțiune la manifestarea *Bicentenarul nașterii eroului național Avram Iancu (1824-2024)*, organizată de Societatea Cultural-Patriotică „Avram Iancu” din România, filiala Huedin, și Asociația ActidEd 2013 Huedin-Romania, Huedin, joi 17 octombrie 2024.

<https://www.facebook.com/photo?fbid=2772968286197241&set=pcb.2772970532863683>

21) Alocuțiune la prezentarea cărții: Aurora Ilie, *Avram Iancu, eroul demnității naționale*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2024 – 18 octombrie 2024 (Muzeul Etnografic al Transilvaniei) și 14 noiembrie 2024 (Centrul Memorial Avram Iancu din Cluj-Napoca). <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1118773216916075&set=a.413729097420494>

22) Conferința *Dilemele conviețuirii. Ortodocși și greco-catolici în Transilvania (a doua jumătate a secolului al XIX-lea-începutul secolului XX)*, 14 noiembrie, 2024, organizator: Asociația „Discerno” (coord. Adrian Mleşnițe)

23) La Adunarea Generală a Asociațiunii ASTRA. Despărțământul Șomcuta Mare, am susținut conferința: „Avram Iancu-istorie și destin. Considerații la bicentenarul nașterii eroului”, Șomcuta Mare, jud. Maramureș, 23 noiembrie 2024.

24) Conferința *Români ardeleni pe frontul italian al Primului Război Mondial (1915-1918) - mărturii memorialistice*, 11 decembrie 2024, organizator: Asociația „Discerno” (coord. Adrian Mleşnițe).

CLUJ – NAPOCA,

10 martie 2026

Conf. univ. dr. Ion CÂRJA
Facultatea de Istorie și Filosofie
Departamentul de Istorie Modernă,
Arhivistică și Etnologie